

Temeljem članka 27. Statuta Hrvatskog šahovskog saveza, Skupština Hrvatskog šahovskog saveza na sjednici održanoj 24. studenog 2024. godine donosi

PRAVILNIK ŠAHOVSKIH NATJECANJA HRVATSKOG ŠAHOVSKOG SAVEZA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Pravilnik šahovskih natjecanja Hrvatskog šahovskog saveza (u daljnjem tekstu: Pravilnik) sadrži temeljne odredbe na kojima se temelji sustav natjecanja u igri za šahovskom pločom ("stolni šah") u Republici Hrvatskoj. Pravilnik je obvezatan za sve članice Hrvatskog šahovskog saveza (u daljnjem tekstu: HŠS). Svi drugi normativni akti koji se odnose na sustav ili uvjete natjecanja moraju biti u skladu s odredbama ovog Pravilnika.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovom pravilniku, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod, osim kada je za pojedino pitanje izričito naznačeno drugačije.

Članak 3.

Šahovska natjecanja (u daljnjem tekstu: natjecanja) u okviru HŠS-a dijelimo na stalna i povremena:

Stalna natjecanja u organizaciji HŠS-a su:

- 1) Pojedinačna :
Prvenstvo Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: prvenstvo) za seniore, prvenstvo za seniorke, prvenstvo za juniore, prvenstvo za juniorke, prvenstvo za kadete i prvenstvo za kadetkinje
- 2) Ekipna:
prvenstvo za seniore, prvenstvo za seniorke, prvenstvo za juniore, prvenstvo za juniorke, prvenstvo za kadete, prvenstvo za kadetkinje, Finale kupa Republike Hrvatske, kup Republike Hrvatske za seniorke, brzopotezno prvenstvo Republike Hrvatske
- 3) Međunarodna:
ekipni šahovski festival, pojedinačno otvoreno kvalifikacijsko prvenstvo Republike Hrvatske za muškarce i pojedinačno otvoreno kvalifikacijsko prvenstvo Republike Hrvatske za žene

Povremena natjecanja u organizaciji HŠS-a, županijskih saveza ili klubova:

- 1) Prvenstvo za veterane, prvenstvo za veteranke
- 2) Prvenstvo za kadete i kadetkinje u ubrzanom šahu
- 3) Sva ostala natjecanja i priredbe u okviru HŠS-a, a koja nisu definirana u 1., 2. i 3. točki stalnih natjecanja te u 1. i 2. točki povremenih natjecanja ovog članka

Članak 4.

Na natjecanjima iz članka 3. ovog Pravilnika pravo sudjelovanja imaju svi šahisti i šahistkinje (u daljnjem tekstu: igrači) bez obzira na spol i dob, koji ispunjavaju uvjete propisane raspisom i turnirskim pravilnikom pojedinog natjecanja, koji moraju biti sukladni ovom Pravilniku.

Na natjecanjima seniora mogu nastupati svi šahisti i šahistkinje bez obzira na spol ili dob.

Na natjecanjima za seniorke mogu nastupati sve šahistkinje bez obzira na dob.

Na natjecanjima predviđenim za juniore mogu nastupati i juniorke, kadeti i kadetkinje (svi šahisti i šahistkinje koji nisu do 1. siječnja tekuće - natjecateljske godine navršili 19 godina za pojedinačna natjecanja, odnosno 20 godina za ekipna natjecanja).

Na natjecanjima predviđenim za juniorke mogu nastupati i kadetkinje (sve šahistkinje koje nisu do 1. siječnja tekuće godine navršile 19 godina za pojedinačna natjecanja, odnosno 20 godina za ekipna natjecanja).

Na natjecanjima predviđenim za kadete mogu nastupati i kadetkinje (svi šahisti i šahistkinje koji nisu do 1. siječnja tekuće godine navršili 15 godina za pojedinačna natjecanja, odnosno 16 godina za ekipna natjecanja).

Na natjecanjima predviđenim za kadetkinje mogu nastupati sve šahistkinje koje nisu do 1. siječnja tekuće godine navršile 15 godina za pojedinačna natjecanja, odnosno 16 godina za ekipna natjecanja.

Ako su igrač ili igračica prijavljeni u više osnovnih sastava, a natjecanja se vremenski preklapaju (igraju u istom vremenskom razdoblju, istoga dana i sata) pojedini igrač/igračica može biti prijavljen za igru samo za jednu ekipu. U protivnom gubi obje partije.

Članak 5.

Tehničku organizaciju natjecanja iz članka 3. ovog Pravilnika (stavci 1., 2. i 3. stalnih natjecanja i stavci 1. i 2. povremenih natjecanja) obavlja HŠS putem svojih tijela. HŠS može tehničku organizaciju povjeriti i jednom od županijskih šahovskih saveza, a isti može, ako za to postoji potreba, natjecanje organizirati u suradnji sa nekim od šahovskih klubova. Odluku o tehničkom organizatoru donosi Izvršni odbor HŠS-a.

Članak 6.

Izvršni odbor HŠS upućuje Poziv za organizaciju pojedinih stalnih natjecanja (u daljnjem tekstu: Poziv). Poziv se objavljuje na internetskoj stranici HŠS-a i to najkasnije do 15. prosinca tekuće godine za sljedeću natjecateljsku godinu.

Poziv se zaključuje 20. siječnja sljedeće godine. Konačnu odluku o organizatoru natjecanja donosi Izvršni odbor HŠS-a najkasnije do 31. siječnja.

U iznimnim slučajevima organizaciju natjecanja može biti povjerena i bez Poziva. Odluku o organizaciji donosi Izvršni odbor HŠS-a. Riječ je o slučajevima kada više nije moguće zadovoljiti uvjete za upućivanje poziva.

Izvršni odbor najkasnije do 10. prosinca tekuće godine donosi kalendar natjecanja HŠS-a za sljedeću natjecateljsku godinu. Iznimno, u slučaju potrebe za prilagodbom kalendara, Izvršni odbor može i nakon 01. siječnja promijeniti termin pojedinog natjecanja. Natjecateljska godina traje od 01. siječnja do 31. prosinca. Kalendar natjecanja objavljuje se na internetskoj stranici HŠS-a.

Članak 7.

Najmanje 30 dana prije početka natjecanja iz članka 3. ovog Pravilnika HŠS raspisuje natjecanje s naznačenim terminom igranja, mjestom, listom sudionika koji imaju izravno pravo sudjelovanja, financijskim uvjetima (cijena smještaja, kotizacija, nagradni fond) i drugim uvjetima. U izuzetnom slučaju, zbog objektivnih razloga, ovaj rok može biti i kraći.

Raspis natjecanja, koji ni jednom svojom točkom ne smije biti u suprotnosti s Pravilnicima FIDE i Pravilnicima HŠS-a, objavljuje se i na internetskoj stranici HŠS-a, a po potrebi upućuje svim zainteresiranim u zemlji i inozemstvu (za međunarodna natjecanja).

Članak 8.

Pravilnik pojedinog natjecanja, koji treba biti u skladu s ovim Pravilnikom, sadrži pojedinosti: Ime (naziv) natjecanja, sustav natjecanja, broj kola, tempo igre, raspored igranja pojedinih kola, kriteriji kod podjele mjesta, kriteriji kod podjele novčanih i drugih nagrada i sva druga turnirska pravila. Turnirski pravilnik natjecanja ni jednom svojom točkom ne smije biti u suprotnosti s Pravilnicima FIDE i Pravilnicima HŠS-a.

Glavni povjerenik obvezan je izraditi turnirski pravilnik natjecanja za najviši rang (državna razina) natjecanja iz članka 3. ovog Pravilnika osim za kup natjecanja.

Povjerenici za natjecanja šahovskih zajednica županija izrađuju pravilnike za sva ekipna natjecanja za koja su nadležni.

Povjerenik za kup izrađuje pravilnike za kup natjecanja na državnoj razini za koja je nadležan.

Pravilnici se daju na uvid Natjecateljskoj komisiji Izvršnog odbora HŠS-a (u daljnjem tekstu: Natjecateljska komisija).

UVJETI ZA ODRŽAVANJE NATJECANJA

Članak 9.

Temeljni uvjeti za održavanje natjecanja su:

- kvalitetna dvorana za igru (osvijetljenost, prozračnost, klimatizacija, temperatura, tišina, raspored stolova),
- sanitarni čvor u neposrednoj blizini,
- oprema za igru,
- internetska veza,
- pristup za osobe s invaliditetom,
- organizator natjecanja (direktor) i suci pravovremeno i jasno određeni.

SUĐENJE NA NATJECANJIMA

Članak 10.

Sva natjecanja iz točke 3. ovog Pravilnika moraju imati suce natjecanja. Suci moraju biti licencirani sukladno važećim propisima. Broj sudaca ovisi o vrsti natjecanja i uvjetima za igru.

Sudac natjecanja izravno rukovodi natjecanjem te je na natjecanju glavna i odgovorna osoba za provedbu regularnosti natjecanja. Njegove dužnosti su određene Pravilima šaha FIDE, Turnirskim pravilima FIDE, ovim Pravilnikom, Pravilnikom o sucima HUŠS-a i pravilnikom određenog natjecanja

Članak 11.

Glavnog suca, zamjenika glavnog suca i ostale suce za natjecanja iz članka 3. ovog Pravilnika predlaže strukovna sudačka organizacija, a potvrđuje, sukladno utvrđenim Kriterijima za suđenje državnih natjecanja, izvršni odbor HŠS-a ili tijelo koje isti ovlasti, a u iznimnim slučajevima predsjednik HŠS-a.

Članak 12.

Dužnosti suca mogu se podijeliti na dužnosti prije, za vrijeme i nakon natjecanja.

Prije natjecanja glavni sudac kontrolira opremu i uvjete za igru.

Za vrijeme natjecanja odgovoran je za regularnost u provođenju natjecanja. Dužan je osiguravati primjerene uvjete za igru te izrađivati i čuvati dokumentaciju povjerenog mu natjecanja.

Po završetku natjecanja dužan je u propisanom roku predati izvješće.

Članak 13.

Glavni sudac natjecanja je obvezan u roku od 7 dana po završetku natjecanja dostaviti dokumentaciju s natjecanja glavnom tajniku HŠS-a. Dokumentacija sadrži:

- programska datoteka Swiss-manager natjecanja;
- pravilnik natjecanja;
- sudačko izvješće o eventualnim sporovima i odlukama drugostupanjskog organa.

Ukoliko sudac natjecanja nije isto vodio programom Swiss-manager treba u pisanom obliku dostaviti sljedeću dokumentaciju:

- sudačko izvješće o eventualnim sporovima i odlukama turnirskog odbora;
- pravilnik natjecanja;

za pojedinačna natjecanja igrana po kružnom sustavu:

- turnirsku tablicu s naznakom igrača po redoslijedu konačnog plasmana, titulama (kategorijama), rejtingom (FIDE i nacionalni), naznakom neigranih partija (odlučenih kontumacijom zbog nedolaska ili istupanja s natjecanja);

za pojedinačna natjecanja igrana po švicarskom sustavu:

- startnu listu igrača s naznakom titula (kategorija), rejtinga (FIDE i nacionalni);
- parove i rezultate po kolima s naznakom neigranih partija (odlučenih kontumacijom zbog nedolaska ili istupanja s natjecanja);
- turnirsku tablicu po redoslijedu konačnog plasmana;

za sva ekipna natjecanja:

- osnovne postavbe ekipa s naznakom titula (kategorija), rejtinga (FIDE i nacionalni);
- meč zapisnike pojedinih kola s naznakom broja meča i naznakom neigranih partija (odlučenih kontumacijom zbog nedolaska ili istupanja s natjecanja);
- turnirsku tablicu po redoslijedu konačnog plasmana ekipa.

Dokumentacija svih natjecanja čuva se u pismohrani HŠS-a.

Članak 14.

Sudac, odnosno njegov zamjenik, rješava sve sporove u prvom stupnju i njegove su odluke izvršne.

Članak 15.

Za sva natjecanja određuje se i drugostupanjsko tijelo (glavni sudac, turnirski odbor, natjecateljska komisija ili neko drugo tijelo) koji rješava sporove u drugom stupnju.

Na odluku suca kapetan ekipe može uložiti žalbu drugostupanjskom tijelu u roku koji je određen turnirskim pravilnikom.

Odluke drugostupanjskog tijela su konačne.

Jedino u slučaju većih nepravilnosti organizator može poništiti cijelo natjecanje.

Članak 16.

Drugostupanjsko tijelo i suci poduzimaju mjere za uspješan tijek natjecanja, ali ne mogu mijenjati propozicije i pravilnik natjecanja ako za to ne postoji suglasnost tijela koje je organiziralo natjecanje.

II. POJEDINAČNA NATJECANJA

VRSTE POJEDINAČNIH NATJECANJA

Članak 17.

Pojedinačna natjecanja mogu biti organizirana:

- a) po kružnom sustavu;
- b) po švicarskom sustavu;
- c) po eliminacijskom sustavu;

Članak 18.

U svim pojedinačnim natjecanjima igrač za pobjedu u partiji dobiva jedan (1) bod, za neriješen rezultat pola (0,5) boda, a za poraz nula (0) bodova.

Članak 19.

Na natjecanju koje se igra **po kružnom sustavu** u slučaju da jedan ili više igrača ili igračica imaju jednak broj ukupnih bodova o poretku odlučuje primjena sljedećih kriterija, redom:

- a) Koya sustav: (kriterij broj 45 u SM)
- b) Sonneborn-Berger: (kriterij broj 52 u SM – 0,0,N,D,0,N,N)
- c) međusobni susret: (kriterij broj 11 u SM)
- d) veći broj pobjeda: (kriterij broj 68 u SM, pobjeda bez igre se ne računa)
- e) veći broj pobjeda crnim figurama: (kriterij broj 68 u SM, pobjeda bez igre se ne računa)
- f) dodatni meč sa skraćenim vremenom, sukladno pravilniku natjecanja.

Kod natjecanja **po švicarskom sustavu** u slučaju da jedan ili više igrača ili igračica imaju jednak broj ukupnih bodova o poretku odlučuje primjena sljedećih kriterija, redom:

- a) Buchholz skraćeni: (kriterij broj 37 u SM – 1,0,N,D,0,N)
- b) Buchholz : (kriterij broj 37 u SM – 0,0,N,D,0,N)
- c) kumulativ : (kriterij broj 8 u SM)
- d) međusobni susret: (kriterij broj 11 u SM)
- e) veći broj pobjeda: (kriterij broj 68 u SM, pobjeda bez igre se ne računa)
- f) veći broj pobjeda crnim figurama: (kriterij broj 68 u SM, pobjeda bez igre se ne računa)

Organizator može, sukladno strukturi turnira, prilagoditi dodatne kriterije.

Članak 20.

Prije početka natjecanja određuju se turnirski brojevi izvlačenjem ili rangiranjem startne liste igrača prema rejtingu, ovisno o sustavu koji se koristi. Boja figura u pojedinim partijama ovisi o turnirskom sustavu koji se koristi.

POJEDINAČNA PRVENSTVA REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 21.

Šahovska pojedinačna natjecanja (u daljnjem tekstu: natjecanja) u organizaciji Hrvatskog šahovskog saveza su:

- 1) natjecanja na državnoj razini:
- 2)
  - a) prvenstvo za kadete
  - b) prvenstvo za kadetkinje
  - c) prvenstvo za juniore
  - d) prvenstvo za juniorke
  - e) prvenstvo za seniore
  - f) prvenstvo za seniorke
  - g) prvenstvo za veterane
  - h) prvenstvo za veteranke
- 2) pojedinačna otvorena kvalifikacijska natjecanja za prvenstva Republike Hrvatske za seniore i pojedinačna kvalifikacijska natjecanja za prvenstva Republike Hrvatske za seniorke
- 3) ostala natjecanja: sva ostala natjecanja i priredbe u organizaciji HŠS-a ili njenih članica, a koja nisu navedena u točkama 1. i 2. ovog članka.

Članak 22.

Na pojedinačnim prvenstvima Republike Hrvatske pravo sudjelovanja imaju svi igrači registrirani u HŠS-a koji su hrvatski državljani i koji se na međunarodnoj rejting listi FIDE ne vode pod drugom državom.

Na kvalifikacijskim natjecanjima za prvenstvo seniora i prvenstvo seniorki mogu nastupiti i igrači i igračice koji nemaju pravo nastupa na završnim pojedinačnim prvenstvima seniora i seniorki, ali plasirati se na navedeni završni turnir mogu samo hrvatski državljani koji se na međunarodnoj rejting listi FIDE ne vode pod drugom državom.

Članak 23.

Ako se prvenstva ne igraju istovremeno pojedini kadet, kadetkinja, juniorka ili junior može nastupiti na više prvenstava ako zadovoljava ostale tražene uvjete.

Članak 24.

Sustav natjecanja pojedinog prvenstva odredit će se prema broju prijavljenih igrača.

Članak 25.

Po svom karakteru pojedinačna natjecanja mogu biti: međunarodna, državna, međužupanijska, županijska, gradska, općinska i klupska.

Članak 26.

Detalnije odredbe za navedena pojedinačna natjecanja regulirane su pravilnicima pojedinih natjecanja.

PRVENSTVA REPUBLIKE HRVATSKE ZA KADETE I KADETKINJE

Članak 27.

Prvenstvo za kadetkinje i prvenstvo za kadete igraju se odvojeno.

Na prvenstvu za kadete mogu nastupiti i kadetkinje, dok na prvenstvu za kadetkinje ne mogu nastupiti kadeti.

Prvenstva su otvorenog karaktera.

Prvenstva se održavaju svake godine i to po dobnim skupinama:

- a) do 7 godina,
- b) do 9 godina,
- c) do 11 godina,
- d) do 13 godina,
- e) do 15 godina.

Članak 28.

Pravo sudjelovanja na prvenstvima do 7 godina imaju kadeti (kadetkinje) koji (koje) do 1. siječnja u godini igranja prvenstva nisu navršili 7 godina.

Pravo sudjelovanja na prvenstvima do 9 godina imaju kadeti (kadetkinje) koji (koje) do 1. siječnja u godini igranja prvenstva nisu navršili 9 godina.

Pravo sudjelovanja na prvenstvima do 11 godina imaju kadeti (kadetkinje) koji (koje) do 1. siječnja u godini igranja prvenstva nisu navršili 11 godina.

Pravo sudjelovanja na prvenstvima do 13 godina imaju kadeti (kadetkinje) koji (koje) do 1. siječnja u godini igranja prvenstva nisu navršili 13 godina.

Pravo sudjelovanja na prvenstvima do 15 godina imaju kadeti (kadetkinje) koji (koje) do 1. siječnja u godini igranja prvenstva nisu navršili 15 godina.

PRVENSTVA REPUBLIKE HRVATSKE ZA JUNIORE I JUNIORKE

Članak 29.

Prvenstvo za juniorke i prvenstvo za juniore igraju se odvojeno.

Na prvenstvu za juniore mogu nastupiti i juniorke, dok na prvenstvu za juniorke ne mogu nastupiti juniori.

Prvenstva su otvorenog karaktera.

Prvenstva se održavaju svake godine i to po dobnim skupinama:

- a) do 17 godina,
- b) do 19 godina.

Članak 30.

Pravo sudjelovanja na prvenstvima do 17 godina imaju igrači i igralice koji do 1. siječnja u godini igranja prvenstva nisu navršili 17 godina.

Pravo sudjelovanja na prvenstvima do 19 godina imaju igralice i igrači koji do 1. siječnja u godini igranja prvenstva nisu navršili 19 godina.

Članak 31.

Ako se prvenstva ne igraju istovremeno pojedini kadet, kadetkinja, juniorka ili junior može nastupiti na više prvenstava ako zadovoljava uvjet iz članka 28., odnosno članka 30. ovog Pravilnika.

PRVENSTVO REPUBLIKE HRVATSKE ZA SENIORE I SENIORKE

Članak 32.

Prvenstvo za seniore i prvenstvo za seniorke igraju se odvojeno.

Članak 33.

Na pojedinačnom prvenstvu za seniore sudjeluje 12 igrača.

Prvenstvo se igra kružnim sustavom.

Članak 34.

Lista sudionika prvenstva seniora određuje se redom prema slijedećim kriterijima:

- a) četvero prvoplasiranih sa prethodnog prvenstva
- b) četvero najbolje plasiranih domaćih igrača sa kvalifikacijskih turnira
- c) četvorica igrača sa najvećim prosjekom međunarodnog rejtinga sa međunarodne rejting liste 1.10., 1.11. i 1.12. tekuće godine. U slučaju da je prosječni međunarodni rejting jednak, uzima se samo međunarodna rejting lista 1.12., pa ukoliko je i to jednako 1.11. itd.

U slučaju odustajanja bilo kojeg igrača, lista se popunjava sa igračem sa najvećim prosjekom međunarodne rejting liste 1.10. - 1.12. tekuće godine. U slučaju da je prosječni međunarodni rejting jednak, uzima se samo međunarodna rejting lista 1.12., pa ukoliko je i to jednako 1.11. itd.

Članak 35.

Odlukom Izvršnog odbora HŠS-a određuju se četiri otvorena turnira koji će imati kvalifikacijski karakter za seniorsko prvenstvo Hrvatske. Sa svakog od navedenih turnira najbolje plasirani domaći igrač (šahist ili šahistkinja registriran u HŠS-u koji je hrvatski državljanin i koji se na međunarodnoj rejting listi FIDE ne vodi pod drugom državom), a koji još nije stekao pravo sudjelovanja na pojedinačnom seniorskom prvenstvu Hrvatske izborit će pravo sudjelovanja na istom.

Članak 36.

Pojedinačno prvenstvo Hrvatske za seniorke je otvorenog tipa te se igra švicarskim sustavom u 9 kola, a u slučaju manjeg broja prijavljenih igračica igra se po kružnom sustavu.

Članak 37.

Izvršni odbor HŠS-a svake godine, sukladno financijskom planu HŠS-a, donosi odluku o pokrivanju troškova i nagradama igračicama i igračima na pojedinačnim prvenstvima Republike Hrvatske.

Članak 38.

Pojedinačno prvenstvo Hrvatske za veterane je otvorenog tipa te se igra po švicarskom sustavu. Ukoliko se za natjecanje prijavi 10 ili manje natjecatelja igrat će se kružnim sustavom. Pojedinačno prvenstvo Hrvatske za veteranke je otvorenog tipa te se igra po švicarskom sustavu. Ukoliko se za natjecanje prijavi 10 ili manje natjecateljica igrat će se kružnim sustavom. Prvenstvo se igra u dvije dobne grupe.

U prvoj dobnoj grupi su igrači i igralice od 50 do 64 godine, a u drugoj dobnoj grupi su igrači i igralice od 65 godina i stariji.

Igrač/igrлица navedenu dob trebaju navršiti tijekom godine natjecanja.

III. EKIPNA PRVENSTVA REPUBLIKE HRVATSKE

VRSTE EKIPNIH NATJECANJA

Članak 39.

Ekipna natjecanja mogu biti organizirana:

- d) po kružnom sustavu
- e) po švicarskom sustavu
- f) po eliminacijskom sustavu
- g) po ševeninškom sustavu
- h) po mješovitom sustavu
- i) kao zasebni meč dviju ekipa

Članak 40.

Osnovni dio (element) svih ekipnih natjecanja je ekipni meč, tj. susret dviju ekipa.

Protivnici u ekipnom meču određuju se na način da se na određenoj ploči susreću natjecatelji koji u sastavu ekipa imaju jednak broj (na primjer: na prvoj ploči prvoimenovani natjecatelji iz sastava jedne i druge ekipe, itd.).

Ekipni meč može se igrati i po ševeninškom sustavu kada svi igrači jedne ekipe igraju sa svim igračima druge ekipe, ne igrajući pri tome između sebe.

Broj kola jednak je broju članova svake ekipe ili veći onoliko puta koliko se krugova igra. Sparivanje može biti klasičnom varijantom ili suvremenom varijantom.

Kod klasične varijante u jednom kolu svi igrači jedne ekipe imaju istu boju figura.

TABLICE ZA ŠEVENINŠKI SUSTAV (KLASIČNA VARIJANTA)**Ekipni meč sa šest igrača**

1. kolo	2. kolo	3. kolo	4. kolo	5. kolo	6. kolo
A1 - B1	B2 - A1	A1 - B3	B4 - A1	A1 - B5	B6 - A1
A2 - B2	B3 - A2	A2 - B4	B5 - A2	A2 - B6	B1 - A2
A3 - B3	B4 - A3	A3 - B5	B6 - A3	A3 - B1	B2 - A3
A4 - B4	B5 - A4	A4 - B6	B1 - A4	A4 - B2	B3 - A4
A5 - B5	B6 - A5	A5 - B1	B2 - A5	A5 - B3	B4 - A5
A6 - B6	B1 - A6	A6 - B2	B3 - A6	A6 - B4	B5 - A6

Kod suvremene varijante ševeninškog sustava svaka ekipa u pojedinom kolu ima jednak broj bijelih i crnih figura. Ova varijanta moguća je samo kada ekipe imaju paran broj igrača koji je djeljiv sa 4 i kada ekipe imaju 6 igrača.

TABLICE ZA ŠEVENINŠKI SUSTAV (SUVREMENA VARIJANTA)**Ekipni meč sa četiri igrača**

kolo 1	kolo 2	kolo 3	kolo 4
A1-B1	B2-A1	A1-B3	B4-A1
A2-B2	B1-A2	A2-B4	B3-A2
B3-A3	A3-B4	B1-A3	A3-B2
B4-A4	A4-B3	B2-A4	A4-B1

Ekipni meč sa šest igrača

kolo 1	kolo 2	kolo 3	kolo 4	kolo 5	kolo 6
B1-A1	B2-A1	A1-B3	A1-B4	B5-A1	A1-B6
B5-A2	A2-B1	A2-B2	B6-A2	B4-A2	A2-B3
A3-B4	B3-A3	B1-A3	A3-B5	A3-B6	B2-A3
A4-B2	B4-A4	B6-A4	A4-B1	B3-A4	A4-B5
A5-B3	A5-B6	B5-A5	B2-A5	A5-B1	B4-A5
B6-A6	A6-B5	A6-B4	B3-A6	A6-B2	B1-A6

Ekipni meč s osam igrača

kolo 1	kolo 2	kolo 3	kolo 4	kolo 5	kolo 6	kolo 7	kolo 8
A1-B1	B2-A1	A1-B3	B4-A1	A1-B5	B6-A1	A1-B7	B8-A1
A2-B2	B3-A2	A2-B4	B1-A2	A2-B6	B7-A2	A2-B8	B5-A2
A3-B3	B4-A3	A3-B1	B2-A3	A3-B7	B8-A3	A3-B5	B6-A3
A4-B4	B1-A4	A4-B2	B3-A4	A4-B8	B5-A4	A4-B6	B7-A4
B5-A5	A5-B6	B7-A5	A5-B8	B1-A5	A5-B2	B3-A5	A5-B4
B6-A6	A6-B7	B8-A6	A6-B5	B2-A6	A6-B3	B4-A6	A6-B1
B7-A7	A7-B8	B5-A7	A7-B6	B3-A7	A7-B4	B1-A7	A7-B2
B8-A8	A8-B5	B6-A8	A8-B7	B4-A8	A8-B1	B2-A8	A8-B3

Meč može biti jednokružni, dvokružni itd., ovisno o propozicijama koje su utvrđene za natjecanje.

Članak 41.

Po svom karakteru prvenstvena ekipna natjecanja mogu biti međunarodna, državna, međužupanijska, županijska, gradska i općinska.

Članak 42.

Po strukturi članova unutar ekipe ekipna natjecanja mogu biti:

- homogena: seniorska, juniorska, kadetska, ženska, i sl.;
- mješovita: kada se u ekipu obvezno uključuju pored seniora i seniorke, odnosno juniori ili kadeti, i sl. U tom slučaju pravilnik dotičnog natjecanja mora obvezno predvidjeti ploče na kojima igraju pojedine kategorije natjecatelja, kao i starosne granice za juniore, kadete, i sl.

Članak 43.

Temeljni kriterij redoslijeda ekipa su osvojeni meč bodovi.

Za pobjedu u ekipnom meču ekipa dobiva dva (2) meč boda, za neriješen rezultat jedan (1) bod, a za poraz nula (0) bodova.

Ekipa koja je slobodna u pojedinom kolu turnira koji se igra švicarskim sustavom, dobiva jedan (1) meč bod te 50% pojedinačnih bodova, ovisno o natjecanju i broju predviđenih ploča za isto. Navedeno se mora propisati turnirskim pravilnikom. Organizatori mogu, zbog specifičnosti turnira, donijeti i drugačiju odluku, ali ona, također mora biti propisana pravilnikom turnira.

IZVLAČENJE TURNIRSKIH BROJEVA I KRITERIJI KOD PODJELE MJESTA

Članak 44.

Prije početka natjecanja predaje se osnovni sastav ekipa. Rok za predaju osnovnog sastava definira se raspisom natjecanja. Izvlačenje turnirskih brojeva, vrši se neposredno prije početka natjecanja, dok se sortiranje ekipa prema FIDE rejtingu za švicarski sustav vrši odmah nakon isteka roka za predaju osnovnih sastava. Boja figura u pojedinim mečevima ovisi o turnirskom sustavu koji se koristi i definirana je pravilnikom natjecanja.

Na ekipnim natjecanjima iz točke 3. ovog Pravilnika prvoimenovana („domaća“) ekipa na neparnim pločama ima bijele figure.

Članak 45.

Na natjecanju koje se igra **po kružnom sustavu** pobjednik je ekipa koja osvoji najveći broj meč-bodova. U slučaju da dvije ili više ekipa imaju jednak broj ukupnih meč bodova o poretku odlučuje primjena sljedećih kriterija, redom:

- a) zbroj pojedinačnih bodova iz igre (kriterij broj 1 u SM)
- b) Sonneborn-Bergerov koeficijent računat prema stvarnim pojedinačnim bodovima (kriterij broj 7 u SM)
- c) Sonneborn-Bergerov koeficijent računat razmjerno postignutom rezultatu prema stvarnim bodovima (kriterij broj 35 u SM)
- d) rezultat unutar iste bodovne skupine (kriterij broj 14 u SM)
- e) rezultat po pločama (rezultat na prvoj, drugoj, trećoj ploči, itd., redom)
- f) ždrijeb.

Kod natjecanja **po švicarskom sustavu** pobjednik je ekipa koja osvoji najveći broj meč- bodova. U slučaju da dvije ili više ekipa imaju jednak broj ukupnih meč bodova o poretku odlučuje primjena sljedećih kriterija, redom:

- a) zbroj pojedinačnih bodova iz igre (kriterij broj 1 u SM)
- b) olimpijski Sonneborn-Berger s razmjerno postignutom rezultatu prema meč bodovima (kriterij broj 57 u SM)
- c) zbroj meč bodova protivnika bez najslabijeg rezultata (kriterij broj 56 u SM)
- d) zbroj meč bodova svih protivnika (kriterij broj 48 u SM – 2,1,0,0)
- e) ždrijeb.
- f)

Na natjecanju koje se igra **po ševeninškom sustavu** pobjednik je ekipa koja osvoji najveći broj meč-bodova. U slučaju da dvije ili više ekipa imaju jednak broj ukupnih meč bodova o poretku odlučuje primjena sljedećih kriterija, redom:

- a) zbroj pojedinačnih bodova iz igre
- b) Sonneborn-Bergerov koeficijent računat prema stvarnim pojedinačnim bodovima
- c) Sonneborn-Bergerov koeficijent računat razmjerno postignutom rezultatu prema stvarnim bodovima
- d) rezultat unutar iste bodovne skupine
- e) rezultat po pločama (rezultat na prvoj, drugoj, trećoj ploči, itd., redom)
- f) ždrijeb

Kod natjecanja igranih **po eliminacijskom sustavu** pobjednik je ekipa koja je eliminirala sve svoje protivnike. U slučaju neriješenog rezultata meča pobjednikom se proglašava ekipa koja ima bolji uspjeh na prvoj polovini ploča, a ako je i on neriješen odlučuje rezultat na sljedećoj ploči, itd. redom do posljednje ploče. Ako se ni nakon ovoga ne dobije pobjednik odlučuje rezultat na prvoj ploči, potom na drugoj, itd. Postupak u slučaju kada sve partije završe neriješeno treba predvidjeti turnirskim pravilnikom dotičnog natjecanja. Jedna od mogućnosti je da se meč ponovi ako za to ima vremena (moguće je odigrati meč bržim tempom), a druga da se za pobjednika meča proglasi ekipa koja je na neparnim pločama igrala crnim figurama. Ovako se postupa i kod zasebnog meča između dvije ekipe kada rezultat bude neriješen, a treba odrediti pobjednika.

Sustav obračuna i kriteriji za najuspješnije ploče na ekipnim natjecanjima

Kao sustav obračuna za određivanje najuspješnijih igrača na pojedinim pločama koristi se „Lista po pločama“ (opcija F8 Swiss manager), uz uvjet da je igrač odigrao najmanje 50% + 1 partiju (0.5 se zaokružuje na više) i da se partije bez igre ne računaju u postignuti rezultat.

Kriteriji se primjenjuju sljedećim redom:

- a) postotak (kriterij broj 63 u SM);
- b) broj partija - bolji je onaj sa više odigranih partija (kriterij broj 65 u SM);
- c) veći broj pobjeda (kriterij broj 68 u SM);
- d) prosjek rejtinga protivnika (bolji je onaj s većim prosjekom) (kriterij 36 u SM-00,1000,S,N,N,N);
- e) ždrijeb

ODGODA MEČA

Članak 46.

U tijeku ekipnog natjecanja pojedini meč može biti odgođen ili može biti pomaknuta satnica njegovog početka, samo ako su ispunjeni uvjeti:

- a) ako takvu mogućnost predviđa pravilnik dotičnog natjecanja;
- b) ako za to postoje pravilnikom opravdani razlozi;
- c) ako postoji mogućnost naknadnog igranja meča.

Odgadjanje mečeva posljednjeg kola, kao i mečeva na natjecanjima po švicarskom sustavu, nije dozvoljeno ni pod kojim uvjetima.

Članak 47.

U ekipnom meču nije dopušteno odgađanje pojedinih partija (jedne ili više), ni pomicanje satnice početka. Može se samo odgoditi cijeli meč, ukoliko za to postoje uvjeti predviđeni člankom 46.

Članak 48.

Na svakom ekipnom natjecanju prije početka posljednjeg kola moraju biti odigrani i završeni svi mečevi prethodnih kola.

KAPETAN EKIPE

Članak 49.

Svaka ekipa mora imati svog kapetana, koji može biti i jedan od igrača. U prijavi koju ekipa podnosi za natjecanje naznačuje se i ime kapetana ekipe.

Članak 50.

Dužnosti kapetana ekipe su:

- a) da predaje sastav svoje ekipe i svu ostalu dokumentaciju sucu natjecanja;
- b) da izvješćuje članove svoje ekipe o propozicijama, pravilima natjecanja i odlukama suca i turnirskog odbora, kao i drugim informacijama; sve obavijesti dane kapetanu smatraju se danima cijeloj ekipi;
- c) da zastupa svoju ekipu na natjecanju;
- d) da u ime svoje ekipe podnosi prijedloge ili žalbe sucu ili drugostupanjskom organu;

Kapetan ekipe ima pravo biti u prostoru za igru, a dužan je paziti da igrači koji u tom kolu ne igraju ne ulaze u prostor za igru, kao i da se ne zadržavaju igrači koji su svoje partije završili.

Članak 51.

Za vrijeme igre kapetan se može, uz pomoć suca, obraćati članovima svoje ekipe samo o pitanjima koja se ne odnose na tijek partije i samo onda kada je na dotičnoj ploči na potezu igrač protivničke ekipe. U vrijeme igre kapetan, kao i igrači koji nisu na potezu, mogu stajati samo iza svoje ekipe.

Članak 52.

Za vrijeme igre igrač se može obratiti svom kapetanu samo o pitanjima koja se ne odnose na tijek partije samo u nazočnosti suca i kada nije na potezu.

Igrač ima pravo obratiti se kapetanu zbog konzultacije u slučaju kada mu protivnik ponudi remi ili on sam želi takvu ponudu učiniti bez obzira dali je na potezu ili nije. I u ovom slučaju obraćanje se mora izvršiti u nazočnosti suca, a kapetan može odgovoriti potvrdno ili odrično, bez ikakvih komentara, a također nakon kraćeg uvida u poziciju može prepustiti igraču da sam odluči.

Članak 53.

Na prvenstvenim ekipnim natjecanjima i zasebnim mečevima koje organizira šahovska organizacija natjecatelji su obvezni imati osobni dokument radi eventualnog utvrđivanja identiteta, dokazivanja starosti, pripadnosti, itd. kao npr. osobna iskaznica, putovnica, domovnica, i sl.

Članak 54.

U vrijeme predviđeno raspisom natjecanja kapetan ekipe dužan je predati organizatoru, ili sucu kompletan sastav ekipe s pričuvama, po redoslijedu koji se ne može mijenjati do kraja natjecanja. Sastav ekipe predan na početku natjecanja, zove se osnovni sastav. Redoslijed igrača u osnovnom sastavu određuje kapetan ekipe prema osobnom nahođenju na način da se najprije uvrste igrači isključivo sa FIDE rejtingom, i to tako da igrač na nižoj ploči ne može imati rejting veći ili jednak za 100 bodova od igrača na bilo kojoj višoj ploči. Nakon toga po istom principu postavljaju se igrači bez FIDE rejtinga.

Članak 55.

Klubu koji ima više ekipa omogućuje se da jedan igrač iz ekipe u nižoj ligi nastupi i u ekipi u višoj ligi, ali može nastupiti samo na zadnjoj ploči u višoj ligi, uvažavajući pravilo sto FIDE rejting bodova. Pravilo se odnosi samo na seniorske otvorene lige.

Također, dozvoljava se da igrač stariji od 65 godina bude registriran na dvojnu registraciju za dva kluba te da bude uvršten u osnovne sastave seniorskih ekipa obaju klubova pod uvjetom da između liga u kojima se natječe bude jedan rang natjecanja.

Članak 56.

Prijava osnovnog sastava mora sadržavati:

- a) naziv natjecanja
- b) naziv ekipe
- c) imena i prezimena članova ekipe po redoslijedu, uključujući pričuve
- d) ime i prezime kapetana ekipe
- e) ovjeru suca o primitku sastava

Prijava sastava za pojedini meč mora sadržavati:

- a) naziv natjecanja
- b) naziv ekipe
- c) redni broj kola za koje se predaja osnovni sastav
- d) imena i prezimena članova ekipe po redoslijedu
- e) ime i prezime kapetana ekipe
- f) ovjeru suca o primitku sastava

Prijavu sastava obvezno treba izraditi u dva primjerka. Sudac natjecanja ovjerava primitak i zadržava jedan primjerak, a drugi vraća kapetanu ekipe.

Članak 57.

U pojedinim kolima mogu se uvrstiti pričuve navedene u osnovnom sastavu i to na sljedeći način:

- a) kod kružnog, švicarskog i eliminacijskog sustava pričuve igraju na posljednjim pločama, također po redoslijedu, a ostali igrači pomiču se naprijed;
- b) kod ševeninškog sustava pričuve igraju na onim pločama na kojima zamjenjuju odsutnog igrača.

Kada u ekipi u nekom kolu nastupa jedna ili više pričuva kapetan je obvezan tu promjenu pismeno dostaviti sucu natjecanja do vremena predviđenog za dostavljanje promjene sastava. Ukoliko kapetan tako ne postupi ekipa mora nastupiti s prvoimenovanim mogućim igračima iz osnovnog sastava.

Članak 58.

Ako se liga igra na putovanja ekipe su također dužne prije natjecanja prijaviti osnovne sastave sukladno članku 56. Kako se ove lige igraju kroz čitavu natjecateljsku godinu nakon prijelaznog roka u lipnju osnovni sastav može se promijeniti. Sukladno turnirskom pravilniku lige prije početka jesenskog dijela lige povjereniku se može predati novi osnovni sastav. Svi klubovi koji žele uključiti nove članove, kao i oni kojima su neki članovi otišli iz kluba moraju predati novi osnovni sastav, a klubovi koji nemaju promjena mogu zadržati isti osnovni sastav. Ukoliko se osnovni sastav mijenja za jesenski dio natjecanja, potrebno ga je uskladiti sa trenutno važećim rejtingom, a ukoliko sastav ostaje isti, nije potrebno usklađivanje rejtinga. Igrači klubova koji nastupaju u ligaškom natjecanju s više ekipa, u jednoj natjecateljskoj godini, mogu nastupiti samo u jednoj ekipi ukoliko su odigrali jednu partiju za tu ekipu. Izuzetak je jedan igrač koji može biti uključen u osnovni sastav i druge ekipe sukladno članku 55. a prema odabiru kapetana.

Članak 59.

Primljene sastave ekipa, kako osnovne tako i za pojedina kola, sudac je dužan držati u tajnosti sve do isteka roka za predaju sastava.

Članak 60.

Ekipni meč počinje u vrijeme zakazano pravilnikom pokretanjem sata igračima s bijelim figurama.

Članak 61.

Ako u ekipi nisu nazočni svi igrači, kapetan predaje sastav sa imenima igrača koji nisu još nazočni ili za koje nema potrebne dokumentacije.

Ako igrači koji nisu nazočni, a unijeti su u sastav ekipe, ne dođu do isteka vremena reguliranog pravilnikom natjecanja, računajući od vremena početka meča gube partiju kontumacijom. Dopusšteno zakašnjenje na partiju za I. A i I. B HŠL za seniore, I. HŠL za seniorke, I. HŠL za juniore, Finalno natjecanje kadetske lige za kadetkinje i kadete, te natjecanje Kupa Republike Hrvatske je 30 minuta. Isto tako nazočni igrači za koje nije podnijeta potrebna dokumentacija ne mogu započeti igru (računaju se kao da nisu nazočni) sve dok ne podnesu potrebnu dokumentaciju. Ako se ona ne dostavi sucu u roku koji je pravilnikom natjecanja predviđen za dopušteno kašnjenje, onda ti igrači gube partije kontumacijom.

Članak 62.

Ako jedan ili oba kapetana ne predaju sastav ekipe do vremena pravilnikom predviđenim za početak zasebnog meča sudac donosi jednu od dvije odluke:

- a) ako za ovo kašnjenje postoji opravdan razlog sudac će promijeniti zakazani rok za prijave i po potrebi početak odigravanja meča;
- b) proglasiti početak meča s igračima iz osnovnog sastava za ekipu koja nije predala sastav u predviđenom roku

Članak 63.

Ako ekipa koja je po propozicijama natjecanja obvezna osigurati inventar i rekvizite za natjecanje (stolove, stolice, šahovske garniture, satove, i sl.) nije osigurala u dovoljnom broju, meč će se odigrati na onoliko ploča za koliko su osigurani rekviziti, počevši od prve ploče. Partije za koje nije osigurala inventar i rekvizite za natjecanje gubi ekipa koja je bila obvezna (prema pravilniku natjecanja) osigurati isto.

Jedan igrač može započeti ekipne mečeve navedene u točki 3. ovog Pravilnika.

GUBITAK MEČA I PARTIJE KONTUMACIJOM

Članak 64.

Ukoliko jedna ekipa istupi iz natjecanja koji se igraju po kružnom sustavu a odigrala je:

- a) manje od polovine mečeva: isključuje se iz daljnjeg natjecanja, a njeni dotadašnji rezultati se poništavaju;
- b) polovinu ili više mečeva, gubi sve preostale mečeve, računajući i meč u kojem je kontumacirana, s nulom, a njeni protivnici dobivaju dva meč boda i pojedinačnih bodova u broju koji je najviše izgubila u jednom meču do tada

Ekipe koja izgubi jedan meč kontumacijom, osim u ekipnim natjecanjima djece i žena, u prvom slučaju izriče joj se mjera novčane kazne u iznosu od 2.000,00 kuna za izgubljeni meč u prvoligaškom natjecanju i 1.000,00 kuna za izgubljeni meč u drugoligaškom natjecanju. U kontumaciranom meču ekipa gubi meč s maksimalnim brojem bodova. U ponovljenom slučaju izriče se mjera isključivanja ekipe iz daljnjeg tijeka natjecanja, a ovisno o broju odigranih mečeva postupa se sukladno točkama pod a) ili b).

Novčane kazne uplaćuju se na žiro-račun HŠS-a do kraja natjecateljske godine, a ukoliko se ista ne podmiri klub neće biti registriran za sljedeću natjecateljsku godinu.

Članak 65.

Klub koji je izborio sudjelovanje u višem stupnju natjecanja može od istog pismeno odustati do 20. prosinca u natjecateljskoj godini koja prethodi godini u kojoj je izborio nastup u višem rangu natjecanja.

Svi klubovi moraju potvrditi nastup u svim prvoligaškim natjecanjima: seniorskim, ženskim i juniorskim u tekućoj natjecateljskoj godini do 01. veljače. Izuzetak je Finale kadetske lige Hrvatske.

Ekipe koja nije pristupila natjecanju izriče se kazna preseljenja u najniži rang natjecanja sljedeće natjecateljske sezone.

Ekipe koja započne natjecanje, a zatim ga napusti izriče se kazna preseljenja u najniži rang natjecanja sljedeće sezone.

Ukoliko ekipa u najnižem rangu natjecanja započne natjecanje, a zatim ga napusti izriče joj se kazna zabrane nastupa u ekipnim natjecanjima godinu dana. Izuzetak su najniže kadetske i juniorske lige.

Članak 66.

Na natjecanju koje se igra po švicarskom sustavu ekipa gubi pravo daljnjeg nastupa kada jedan meč izgubi kontumacijom. Za meč odlučan kontumacijom ekipa koja je meč dobila dodjeljuje se maksimalni broj bodova.

Članak 67.

Ekipa gubi meč kontumacijom (bez igre):

- a) ukoliko ni jedan igrač nije nazočan do isteka vremena predviđenog pravilnikom za dopušteno kašnjenje na partiju
- b) po kazni koju izriče sudac ili drugostupanjski organ.

Članak 68.

Partija se gubi kontumacijom:

- a) ako igrač ne dođe na natjecanje u roku predviđenom pravilnikom pojedinog natjecanja, računajući od vremena predviđenog za početak meča;
- b) ako u ekipi igra natjecatelj koji nije predviđen u sastavu ekipe taj natjecatelj gubi partiju kontumacijom;
- c) ako se za ekipu natjecao igrač koji je nepravilno registriran zbog toga što je klub ili on osobno dao netočne podatke taj igrač gubi partiju kontumacijom;
- d) ako se za ekipu natjecao igrač koji je pod kaznom ili suspenzijom taj igrač gubi partiju kontumacijom;
- e) ako je u sastavu ekipe na određenoj ploči izostavljeno ime i prezime igrača;
- f) po kazni koju izriče sudac ili drugostupanjski organ;
- g) ako ekipa nije igrala u sastavu sukladnom pravilnom osnovnom sastavu partije gube svi igrači koji su igrali na pločama suprotno prijavi osnovnog sastava ili izmjeni iste.
- h) ukoliko se utvrdi da je igrač tijekom partije imao ili koristio mobilni telefon ili neko drugo elektroničko sredstvo (ovisno o natjecanju). U ovom slučaju (za razliku od slučajeva od a) do g)) partija se registrira i obračunava kao da je igrana.

Članak 69.

Na svim ekipnim (1.A HŠL seniori, 1.B HŠL seniori, 1.HŠL seniorke, 1.HŠL juniori, Finale kadetske lige Hrvatske za kadete, Finale kadetske lige Hrvatske za kadetkinje, Finale KUP-a Republike Hrvatske za seniore, Kup RH za seniorke) i pojedinačnim (Pojedinačno prvenstvo Hrvatske za seniore, Pojedinačno otvoreno prvenstvo Hrvatske za seniorke, Pojedinačno prvenstvo juniorki i juniora Hrvatske i Pojedinačno prvenstvo kadetkinja i kadeta Hrvatske) državnim natjecanjima u organizaciji Hrvatskog šahovskog saveza za vrijeme partije, igraču je zabranjeno imati u mjestu igre mobitel i/ili druga elektronska sredstva komunikacije. Ako je očito da je igrač donio takav uređaj u mjesto igre, izgubit će partiju. Protivnik će dobiti partiju. Na svim ostalim natjecanjima u organizaciji Hrvatskog šahovskog saveza za vrijeme partije, igraču je zabranjeno u mjestu igre korištenje mobitela i/ili drugih elektronskih sredstva komunikacije. U slučaju da igrač koristi mobitel i/ili druga elektronska sredstva komunikacije u mjestu igre ili mu zvoni mobitel u mjestu igre kažnjava se gubitkom partije. Protivnik će dobiti partiju.

Ako u turnirskoj dvorani za igru bilo koji sudionik natjecanja (igrač koji u tom kolu ne nastupa za svoju ekipu ili je završio svoju partiju, kapetan ekipe, gledatelj) posjeduje mobitel i/ili druga elektronska sredstva komunikacije, i/ili mu zazvoni mobitel isti se odstranjuje iz prostora za igru do kraja tog kola i nema pravo biti nazočan u prostoru za igru na sljedećem kolu.

Članak 70.

Rok za podnošenje žalbe u slučajevima navedenim u članku 67. i 68. treba biti definiran turnirskim pravilnikom, a mora biti takav da ne remeti raspored igranja.

Članak 71.

Prijestupi navedeni u člancima 66. do 68. koji su obuhvaćeni Pravilnikom o stegovnoj i materijalnoj odgovornosti Hrvatskog šahovskog saveza pored navedenih posljedica mogu povući za sobom još i stegovnu odgovornost.

Članak 72.

Po završetku meča ili natjecanja kapetani ekipa potpisuju zapisnik u koji se unose pojedinačni rezultati i ostali podaci, prema obrascu.

Članak 73.

Kazne za gubitak partije bez borbe u ekipnim natjecanjima:

- a) 66,00 € u natjecanjima I. HŠL-e i Finalu kupa za seniore
- b) 40,00 € u natjecanjima II. lige za seniore

Ostale kazne u ekipnim natjecanjima:

- a) 664,00 € – nenastupanje prvoligaša na finalu kupa RH
- b) 664,00 € – klubovi I. HŠL koji nemaju kadetski ili juniorski sastav
- c) 398,00 € – klubovi II. HŠL liga koji nemaju kadetski ili juniorski sastav

Kazne se uplaćuju na žiro-račun HŠS-a. Klub koji ne podmiri financijske obveze prema HŠS-u do kraja natjecateljske godine neće biti registriran za sljedeću natjecateljski godinu.

Članak 74.

Na svakom natjecanju u prostoru za igru dozvoljena je u načelu nazočnost samo igrača (pričuvni igrači se ne ubrajaju) i kapetana ekipa. Druge osobe mogu ući u taj prostor samo uz dopuštenje suca. Ako to situacija zahtjeva zbog pravilnog tijeka natjecanja, održavanja potrebnog reda i stege, otklanjanja sumnji o konzultacijama i sl., sudac može donijeti odluku da igrači koji završe partije moraju napustiti prostor za igru, kao i kapetani čije su ekipe završile mečeve.

Članak 75.

Protiv nediscipliniranog igrača, igrača iz osnovnog sastava, kapetana ili ekipe sudac može izreći sljedeće kazne:

- a) opomenu
- b) gubitak partije, odnosno meča
- c) isključenje s natjecanja igrača, kapetana ili ekipe
- d) ostale kazne predviđene FIDE pravilima

Za teže pristupe koji su obuhvaćeni Pravilnikom o stegovnoj i materijalnoj odgovornosti Hrvatskog šahovskog saveza sudac je obavezan podnijeti i prijavu nadležnoj stegovnoj komisiji, za pokretanje stegovnog postupka, bez obzira na kaznu koju je već izrekao.

ODREDBE VEZANE ZA NASTUP STRANIH NATJECATELJA

Članak 76.

Na ekipnim natjecanjima Hrvatskog šahovskog saveza broj stranih igrača koji mogu nastupiti u pojedinom meču je:

- a) Liga za seniore: jedan strani igrač ili igračica u pojedinom meču u svim ligama osim prvih liga gdje je dopušten nastup dva strana igrača u pojedinom meču;
- b) Liga za seniorke: jedna strana igračica u pojedinom meču;
- c) Liga za juniore, juniorke, kadete i kadetkinje: nastup stranih igrača nije dopušten .
- d) Kup natjecanje: jedan strani igrač ili igračica u pojedinom meču.

U osnovnom sastavu dopušteno je prijaviti više stranih igrača i igračica. U slučaju da u pojedinom meču nastupi više stranih igrača/igračica pravo igranja ima (imaju) samo oni na najvišoj (najvišim) ploči-pločama (prva ploča je najviša), dok svi ostali gube partije kontumacijom.

Ukoliko kapetan propusti prijaviti izmjenu za pojedino kolo, a u osnovnom sastavu ima više prijavljenih stranaca, sastavom za taj meč smatra se najjača dopuštena postava: stranac na najvišoj-najvišim ploči te redom domaći igrači/igračice.

EKIPNA PRVENSTVA REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 77.

U jednoj natjecateljskoj sezoni organiziraju se sljedeća ekipna prvenstva RH u sljedećim dobno-spolnim kategorijama:

- ekipna prvenstva seniora,
- ekipna prvenstva seniorki,
- ekipna prvenstva juniora,
- ekipna prvenstva juniorki,
- ekipna prvenstva kadeta i
- ekipna prvenstva kadetkinja.

Članak 78.

Izvršni odbor HŠS na početku natjecateljske godine imenovat će Glavnog povjerenika za natjecanja na državnoj razini (prve lige seniora, seniorki, juniora i kadeta, ekipno brzopotezno prvenstvo, te pojedinačnih državnih prvenstva), povjerenika za kup natjecanje, te povjerenike za natjecanja u sve četiri šahovske zajednice županija kojima je temeljna zadaća organizirati ekipna natjecanja seniora, seniorki, juniora, kadetkinja i kadeta od II. do V. lige. Iznimno, u slučaju prijave više od 50 kadetskih ekipa u pojedinoj županijskoj zajednici, imenovati će se dodatni povjerenik za kadetska natjecanja u toj zajednici županija. Prava i obveze navedenih povjerenika regulirat će se posebnim pravilnikom.

Članak 79.

Pojedini klub može imati više ekipa u seniorskim ligama, ali se ne mogu natjecati u istom rangju natjecanja. Pojedini igrač može, tijekom natjecateljske sezone, nastupiti samo za jednu ekipu svog kluba, ukoliko je odigrao jednu partiju za tu ekipu. Izuzetak je jedan igrač vezan uz članak 55.

Igrači registrirani na dvojnu registraciju ne mogu u isto vrijeme biti prijavljeni na dva ekipna natjecanja koja se igraju na istom mjestu i u isto vrijeme.

U ženskim ligama pojedini klub može imati samo jednu ekipu u istom rangju natjecanja.

U juniorskim ligama pojedini klub može imati samo jednu ekipu u istom rangju natjecanja.

U kadetskim ligama pojedini klub može imati samo jednu ekipu u istom rangju natjecanja.

Izuzetak od gore navedenog su lige najnižeg ranga u svim kategorijama gdje pojedini klub može imati više ekipa.

Članak 80.

Ekipa koja nije nastupila na natjecanju jer je klub nije registrirao za kalendarsku godinu u kojoj je ekipa imala pravo nastupa ispada u najniži rang tog natjecanja.

Članak 81.

Na ekipnim prvenstvima za juniore i juniorke mogu nastupiti igrači i igračice koji do 1. siječnja u godini igranja prvenstva nisu navršili 20 godina.

Na ekipnim prvenstvima za kadete i kadetkinje mogu nastupiti kadeti i kadetkinje koji do 1. siječnja u godini igranja prvenstva nisu navršili 16 godina.

Članak 82.

Za ekipu na ekipnim prvenstvima za kadete, kadetkinje, juniore i juniorke mogu nastupiti samo šahisti i šahistkinje registrirani u HŠS-u koji su hrvatski državljani i koji se na međunarodnoj listi FIDE ne vode pod drugom državom.

Članak 83.

Za ekipu na ekipnim natjecanjima za seniore u svim ligama, osim prve, te u svim ženskim ligama mogu nastupiti samo šahisti i šahistkinje registrirani u HŠS koji su hrvatski državljani i koji se na međunarodnoj listi FIDE ne vode pod drugom državom te samo jedan stranac ili strankinja.

Članak 84.

Ekipna prvenstva za seniore igraju se na 6 ploča. Svaka ekipa može imati najviše 6 pričuva, izuzimajući prvenstva koja se ne igraju na jednom mjestu.

Ekipna prvenstva za seniorke igraju se na 4 ploče. Svaka ekipa može imati najviše 5 pričuva, izuzimajući prvenstva koja se ne igraju na jednom mjestu.

Ekipna prvenstva za juniore igraju se na 4 ploče. Svaka ekipa može imati najviše 5 pričuva, izuzimajući prvenstva koja se ne igraju na jednom mjestu.

Ekipna prvenstva za juniorke igraju se na 4 ploče. Svaka ekipa može imati najviše 5 pričuva, izuzimajući prvenstva koja se ne igraju na jednom mjestu.

Ekipna prvenstva za kadete igraju se na 4 ploče. Svaka ekipa može imati najviše 5 pričuva, izuzimajući prvenstva koja se ne igraju na jednom mjestu.

Ekipna prvenstva za kadetkinje igraju se na 4 ploče. Svaka ekipa može imati najviše 5 pričuva, izuzimajući prvenstva koja se ne igraju na jednom mjestu.

Kup natjecanje igra se na 4 ploče. Svaka ekipa može imati najviše 5 pričuva, izuzimajući natjecanja koja se ne igraju na jednom mjestu.

Broj pričuva za natjecanja koja se ne igraju na jednom mjestu određuju se pravilnikom natjecanja, a ne može ih biti više od 12.

Članak 85.

Tempo igre na ekipnim prvenstvima ili kup natjecanjima ne smije biti manji od tempa igre koji je propisala FIDE za natjecanja registrirana kod FIDE, odnosno manji od tempa igre koji je propisao HŠS za ostala natjecanja.

EKIPNA NATJECANJA NA DRŽAVNOJ RAZINI

I. HRVATSKA ŠAHOVSKA LIGA ZA SENIORE

Članak 86.

I HŠL za seniore sastoji se od I A HŠL i 1. B HŠL.

I. A HŠL za seniore broji 10 ekipa, a čine je 8 prvoplasiranih ekipa iz prošlogodišnje I. A HŠL za seniore i dvije prvoplasirane ekipe iz I. B HŠL za seniore. Liga se igra svake godine jednokružno po kružnom sustavu natjecanja. Devetoplasirana i desetoplasirana ekipa lige ispada u I. B HŠL za seniore. U slučaju odustajanja jedne (dvije) ekipe, upražnjeno mjesto popunjava devetoplasirana (desetoplasirana) ekipa iz prošlogodišnje I. A HŠL za seniore. U slučaju odustajanja tri ekipe, liga se popunjava trećeplasiranom ekipom iz I. B HŠL za seniore itd.

I. B HŠL za seniore broji 10 ekipa, a čine je 2 posljednje plasirane ekipe iz prethodne I A HŠL, ekipe plasirane od 3. do 8. mjesta iz I: B HŠL za seniore i dvije prvoplasirane ekipe iz kvalifikacijskog turnira pobjednika drugih liga po šahovskim zajednicama županija. Liga se igra svake godine jednokružno po kružnom sustavu natjecanja. Dvije prvoplasirane ekipe idu u I. A HŠL sljedeće godine. Devetoplasirana i desetoplasirana ekipa lige ispada u II. HŠL za seniore. U slučaju odustajanja jedne (dvije) ekipe, upražnjeno mjesto popunjava devetoplasirana (desetoplasirana) ekipa iz prošlogodišnje I. B HŠL za seniore. U slučaju odustajanja tri (četiri) ekipe, liga se popunjava najbolje plasiranom (plasiranim) ekipama iz kvalifikacija pobjednika drugih liga.

I. HRVATSKA ŠAHOVSKA LIGA ZA SENIORKE

Članak 87.

I. HŠL za seniorke ima 10 ekipa, a čine je 8 prvoplasiranih ekipa iz prošlogodišnje I. HŠL i dvije prvoplasirane ekipe iz prošlogodišnje druge lige.

Liga se igra svake godine jednokružno po kružnom sustavu natjecanja.

Devetoplasirana i desetoplasirana ekipa ispada u niži rang natjecanja.

Članak 88.

U slučaju odustajanja jedne (dvije) ekipe iz I. HŠL za seniorke, upražnjeno mjesto popunjava devetoplasirana (desetoplasirana) ekipa iz prošlogodišnje I. HŠL za seniorke.

U slučaju odustajanja jedne, ili obje prvoplasirane ekipe iz prošlogodišnje II.HŠL za seniorke pravo nastupa u I. ligi stječu redom ekipe koje su se plasirale iza njih do kraja ekipa koje su ostvarile 50% i više od mogućih meč bodova. Ukoliko je natjecanje održano s 4 ili manje ekipa neće se primijeniti princip s 50% ostvarenih meč bodova.

Ako se i na taj način ne može popuniti I.HŠL za seniorke ista se može popuniti i s devetoplasiranom (desetoplasiranom) ekipom iz prošlogodišnje I. HŠL za seniorke.

I. HRVATSKA ŠAHOVSKA LIGA ZA JUNIORE

Članak 89.

I. HŠL za juniore ima 12 ekipa, a čine je 8 prvoplasiranih ekipa iz prethodne I. HŠL za juniore i 4 pobjednika drugih juniorskih liga organiziranih po šahovskim zajednicama županija („centar“, „istok“, „jug“ i „zapad“).

Liga se igra svake godine švicarskim sustavom u 8 kola.

Devetoplasirana, desetoplasirana, jedanaestoplasirana i dvanaestoplasirana ekipa ispadaju u niži rang natjecanja.

Članak 90.

U slučaju odustajanja jedne (dvije, tri, četiri) ekipe iz I. HŠL za juniore, upražnjeno mjesto popunjava devetoplasirana (desetoplasirana, jedanaestoplasirana, dvanaestoplasirana) ekipa iz prošlogodišnje I. HŠL za juniore.

U slučaju odustajanja ekipe koja je izborila pravo nastupa u određenoj ŠŽŽ poziva se sljedeća ekipa u redoslijedu drugoligaškog natjecanja u dotičnoj ŠŽŽ, a ukoliko ni ta ekipa ne želi nastupiti ide se redom do kraja ekipa koje su ostvarile 50% i više od mogućih meč bodova.

U slučaju da se ne dobije ekipa iz pojedine ŠŽŽ pravo poziva na I. HŠL za juniore ostvaruje ekipa s najvišim prosječnim rejtingom četiri igrača iz svih juniorskih drugoligaških natjecanja po ŠŽŽ, a koja već nema ostvaren plasman iz svoje regije. I tako redom. U obračun će ući rejting igrača u osnovnom sastavu kojim je ekipa počela natjecanje u regionalnoj juniorskoj ligi. Rangiranje ekipa vrši se prema prosječnom rejtingu 4 prijavljena igrača s najvećim rejtingom FIDE. Igraču koji nemaju rejting FIDE za izračun prosječnog rejtinga ekipe računa se nacionalni rejting.

FINALNO NATJECANJE KADETSKE LIGE HRVATSKE ZA KADETKINJE I KADETE

Članak 91.

Finalno natjecanje kadetske lige Hrvatske igra se u konkurenciji kadeta i u konkurenciji kadetkinja.

Finalno natjecanje kadetske lige Hrvatske za kadete igra se svake godine kružnim sustavom i broji 8 ekipa. Finalni turnir nema stalni karakter ekipa, a formira se na sljedeći način: prvoplasirane ekipe kadetskih natjecanja po zajednicama županija direktni su sudionici finalnog natjecanja. Ostala četiri mjesta popunjavaju se, sukladno redoslijedu od 1-4. mjesta na prethodnom finalnom natjecanju kadetske lige Hrvatske, na način da ih popunjavaju ekipe iz onih šahovskih zajednica županija iz kojih su klubovi koji su ostvarili plasman među prve četiri ekipe, a prema redoslijedu u natjecanju po šahovskim zajednicama županija.

U slučaju odustajanja ekipe koja je izborila pravo nastupa u određenoj ŠŽŽ poziva se sljedeća ekipa u redoslijedu kvalifikacijskog natjecanja u dotičnoj ŠŽŽ, a ukoliko ni ta ekipa ne želi nastupiti ide se redom do kraja ekipa koje su ostvarile 50% i više od mogućih bodova. Ukoliko je na natjecanju u ŠŽŽ nastupilo 4 ili manje ekipa neće se primjenjivati pravilo o 50% osvojenih bodova.

U slučaju da se ne dobije ekipa iz pojedine ŠŽŽ pravo poziva na finale KLH ostvaruje ekipa s najvišim prosječnim rejtingom četiri igrača iz svih kadetskih natjecanja po ŠŽŽ, a koja već nema ostvaren plasman iz svoje regije. I tako redom. U obračun će ući rejting igrača u osnovnom sastavu kojim je ekipa počela natjecanje u regionalnoj kadetskoj ligi. Rangiranje ekipa vrši se prema prosječnom rejtingu 4 prijavljena igrača s najvećim nacionalnim rejtingom. U finalu ekipe imaju pravo presložiti osnovni sastav, s igračima iz svog kluba koji nisu nastupili u kadetskim natjecanjima za neku drugu ekipu.

Članak 92.

Finalno natjecanje kadetske lige Hrvatske za kadetkinje igra se svake godine kružnim sustavom i broji 8 ekipa. Finalni turnir nema stalni karakter ekipa, a formira se na sljedeći način: prvoplasirane ekipe kadetskih natjecanja po zajednicama županija direktni su sudionici finalnog natjecanja. Ostala četiri mjesta popunjavaju se, sukladno redoslijedu od 1-

4. mjesta na prethodnom finalnom natjecanju kadetske lige Hrvatske, na način da ih popunjavaju ekipe iz onih šahovskih zajednica županija iz kojih su klubovi koji su ostvarili plasman među prve četiri ekipe, a prema redoslijedu u natjecanju po šahovskim zajednicama županija.

U slučaju odustajanja ekipe koja je izborila pravo nastupa u određenoj ŠŽŽ poziva se sljedeća ekipa u redoslijedu kvalifikacijskog natjecanja u dotičnoj ŠŽŽ, a ukoliko ni ta ekipa ne želi nastupiti ide se redom do kraja ekipa koje su ostvarile 50% i više od mogućih bodova.

Ukoliko je na natjecanju u ŠŽŽ nastupilo 4 ili manje ekipa neće se primjenjivati pravilo o 50% osvojenih bodova.

U slučaju da se ne dobije ekipa iz pojedine ŠŽŽ pravo poziva na finale KLH ostvaruje ekipa s najvišim prosječnim rejtingom četiri igračice iz svih kadetskih natjecanja po ŠŽŽ, a koja već nema ostvaren plasman iz svoje regije. I tako redom. U obračun će ući rejting igračica u osnovnom sastavu kojim je ekipa počela natjecanje u regionalnoj kadetskoj ligi. Rangiranje ekipa vrši se prema prosječnom rejtingu 4 prijavljene igračice s najvećim nacionalnim rejtingom. U finalu ekipe imaju pravo presložiti osnovni sastav, s igračicama iz svog kluba koje nisu nastupile u kadetskim natjecanjima za neku drugu ekipu.

KUP REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 93.

Kup Republike Hrvatske službeno je natjecanje ekipa iz klubova registriranih u HŠS-u. Igra se na županijskoj i državnoj razini. Na državnoj razini nastupaju svi županijski pobjednici, svi klubovi I. A i I. B HŠL. Ukoliko pobjednik na županijskoj razini odustane od finalnog natjecanja, to pravo ostvaruje sljedeće plasirana ekipa i tako redom do kraja. Dolazak klubova I. A i I. B HŠL na finale je obavezan, a u slučaju da ekipa ne dođe na natjecanje, kazna iznosi 5.000,00 kuna. Kazna se uplaćuje do kraja natjecateljske godine na žiro-račun HŠS-a, a klubovi koji je ne podmire neće biti registrirani u sljedećoj natjecateljskoj godini.

Članak 94.

Klub može nastupiti u kup natjecanju na županijskoj i na državnoj razini s više ekipa. Za ekipu kluba mogu nastupiti samo registrirani igrači, a jedan igrač može nastupiti samo za jednu ekipu u jednogodišnjem ciklusu natjecanja kupa.

Ekipa se sastoji od 4 igrača i 5 pričuva na državnoj razini, te 4 igrača i 6 pričuva na županijskoj razini, s pravom nastupa samo jednog stranog igrača.

Finalno kup natjecanje održava se svake godine u okviru održavanja međunarodnog ekipnog šahovskog festivala. U finalu ekipe pobjednici županijskog kupa imaju pravo presložiti osnovni sastav, ali isključivo sa igračima koji su bili prijavljeni u osnovni sastav za tu ekipu u županijskom kupu.

Članak 95.

Finale kupa Republike Hrvatske igra se švicarskim sustavom u 6 kola.

Na županijskoj razini, kup natjecanje organiziraju županijski savezi i određuju sustav natjecanja.

Tempo igranja na županijskoj razini iznosi minimalno 30 minuta po igraču sa dodatkom od 30 sekundi za svaki odigrani potez.

Članak 96.

Kup Republike Hrvatske za seniorke natjecanje je ekipa registriranih u HŠS-u. Igra se na državnoj razini. Natjecanje je otvorenog karaktera, sustav će biti određen temeljem broja prijavljenih ekipa, Tempo igre je minimalno 30 minuta fiksnog vremena uz dodatak od 30 sekundi za svaki potez.

II. HŠL ZA SENIORKE

Članak 97.

II. HŠL za seniorke igra se na državnoj razini, na jednom mjestu po kružnom sustavu, ili švicarskom u 7 kola u slučaju prijave više ekipa. Na ligi mogu nastupiti i druge ekipe klubova koji nastupaju i u 1.HŠL za seniorke, ali igračica koja nastupi za jednu ekipu u jednom natjecateljskom razdoblju, ne može nastupiti i za drugu ekipu.

Dvije prvoplasirane ekipe direktno se plasiraju u I. HŠL-u za seniorke. U slučaju odustajanja jedne ili obje prvoplasirane ekipe od nastupa u I. ligi, mogućnost nastupa imaju sljedeće redom plasirane ekipe koje su osvojile najmanje 50% bodova.

Ako je natjecanje održano s četiri ili manje ekipa neće se primijeniti princip s 50% ostvarenih meč bodova.

BRZOPOTEZNO EKIPNO PRVENSTVO HRVATSKE

Članak 98.

Na natjecanju mogu sudjelovati svi registrirani klubovi u HŠS-u s više ekipa. Igra se na 4 ploče, a u sastavu je moguće prijaviti još 5 igrača. Igra se švicarskim sustavom u 13 kola. Propozicije natjecanja bit će određene raspisom.

EKIPNA NATJECANJA NA RAZINI ŠAHOVSKIH ZAJEDNICA ŽUPANIJA

Članak 99.

U sve četiri zajednice županija- istok, zapad, centar i jug imenuju se povjerenici za natjecanje HŠS (u daljnjem tekstu: Povjerenik).

Temeljna zadaća Povjerenika je provođenje sljedećih ekipnih natjecanja:

- a) II. hrvatska šahovska liga za seniore,
- b) III. hrvatska šahovska liga za seniore,
- c) IV. hrvatska šahovska liga za seniore,
- d) V. hrvatska šahovska liga za seniore,
- e) II. HŠL za juniore i
- f) Kadetska liga zajednice županija.

II. HRVATSKA ŠAHOVSKA LIGA ZA SENIORE (istok, centar, zapad i jug)

Članak 100.

II. seniorska liga istok ima 12 ekipa, a igra se na području županija: Virovitičko-podravske, Požeško-slavonske, Brodsko-posavske, Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske.

II. seniorska liga centar ima 12 ekipa, a igra se na području županija: Zagrebačke, Krapinsko-zagorske, Sisačko-moslavačke, Karlovačke, Varaždinske, Koprivničko-križevačke, Bjelovarsko-bilogorske, Međimurske i Grada Zagreba.

II. seniorska liga zapad ima 10 ekipa, a igra se na području županija: Primorsko-goranske, Ličko-senjske i Istarske.

II. seniorska liga jug ima 10 ekipa, a igra se na području županija: Zadarske, Šibensko- kninske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske.

Članak 101.

Lige se igraju svake godine jednokružno po kružnom sustavu natjecanja.

Prvoplasirane ekipe imaju pravo sudjelovanja na kvalifikacijskom turniru pobjednika II. HŠL za plasman u I. B HŠL za seniore. Navedeni turnir igra se kružnim sustavom.

Broj ekipa koje ispadaju u niži rang natjecanja definirat će se turnirskim pravilnikom lige, sukladno rezultatima viših liga.

U slučaju odustajanja jedne ili više ekipa popunjavanje upražnjenih mjesta definirat će se turnirskim pravilnikom lige, sukladno rezultatima i plasmanu prethodnih liga.

Članak 102.

Ekipe koje osvoje 1. mjesto u drugoj seniorskoj ligi mora najkasnije u roku od tjedan dana po objavi raspisa potvrditi sudjelovanje u kvalifikacijama za I. B HŠL. Ukoliko odustane od natjecanja nakon potvrđivanja sudjelovanja kažnjava se odlaskom u dva ranga niže natjecanje sljedeće natjecateljske godine. Ukoliko ta ekipa odustane u propisanom roku od kvalifikacijskog turnira za I. B HŠL pravo na kvalifikacije stječe drugoplasirana ekipa dotične II. HŠL i tako redom za sve ekipe koje su osvojile 50% i više bodova. Ekipe u kvalifikacijama za I. B HŠL-u imaju pravo presložiti osnovni sastav, ali isključivo sa igračima koji su nastupili za tu ekipu u II. ligi.

II. HŠL ZA JUNIORE („ZAPAD“, „ISTOK“, „SJEVER“ I „JUG“)

Članak 103.

Drugoligaška juniorska natjecanja organiziraju se po šahovskim zajednicama županija, a prvoplasirane ekipe imaju izravan plasman u 1. HŠL za juniore. U slučaju odustajanja prvoplasiranih ekipa iz drugih liga od nastupa u višem rangu postupa se sukladno članku 90. Pravilnika.

Sustav natjecanja i broj kola odredit će se prema broju prijavljenih ekipa.

III. SENIORSKE LIGE, IV. SENIORSKE LIGE I V. SENIORSKE LIGE (ISTOK, CENTAR, ZAPAD I JUG)

Članak 104.

Seniorske lige istok igraju se na području županija: Virovitičko-podravske, Požeško-slavonske, Brodsko-posavske, Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske.

Seniorske lige centar igraju se na području županija: Zagrebačke, Krapinsko-zagorske, Sisačko-moslavačke, Karlovačke, Varaždinske, Koprivničko-križevačke, Bjelovarsko-bilogorske, Međimurske i Grada Zagreba.

Seniorske lige zapad igraju se na području županija: Primorsko-goranske, Ličko-senjske i Istarske.

Seniorske lige jug igraju se na području županija: Zadarske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske.

Članak 105.

Broj liga određuje Izvršni odbor HŠS-a ili organ kojega isti odredi (povjerenik za natjecanje), a sustav natjecanja i broj kola pojedine lige definirat će se turnirskim pravilnikom te lige.

Broj ekipa koje se plasiraju u viši rang natjecanja i broj ekipa koje ispadaju u niži rang natjecanja pojedine lige definirat će se turnirskim pravilnikom te lige, ovisno o rezultatima viših liga.

U slučaju odustajanja jedne ili više ekipa popunjavanje upražnjenih mjesta pojedinih liga definirat će se turnirskim pravilnikom te lige.

LIGE ZA KADETE I KADETKINJE PO ŠŽŽ

Članak 106.

Kadetska natjecanja održavaju se po šahovskim zajednicama županija. Broj liga, sustav natjecanja i broj kola pojedine lige definirat će se turnirskim pravilnikom te lige.

MEĐUNARODNA NATJECANJA

MEĐUNARODNI ŠAHOVSKI FESTIVAL

Članak 107.

Međunarodni šahovski festival igra se svake godine. Sustav natjecanja i broj kola odredit će se prema broju prijavljenih ekipa. Pravo sudjelovanja imaju ekipe iz Hrvatske i inozemstva koje ispunjavaju uvjete iz raspisa natjecanja. Ekipe se sastoje od 4 igrača i 5 pričuvnih igrača.

4. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 108.

Sudjelovanjem na natjecanjima u organizaciji HŠS-a osobe pristaju da se njihovi medijski zapisi i partije objavljuju i koriste u promotivne svrhe od strane HŠS-a.

Članak 109.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika obavljaju se po postupku njegova donošenja. Odluku o novom sustavu natjecanja, kao i odluku o promjeni u sustavu natjecanja donosi Skupština HŠS-a, a iznimno može, sukladno i prema odredbama članka 61. Zakona o sportu, Izvršni odbor HŠS-a.

Članak 110.

Danom donošenja ovog Pravilnika prestaju vrijediti odredbe Pravilnika o natjecanjima u organizaciji HŠS-a od 13. travnja 2013. godine, Pravilnika o ekipnim natjecanjima u organizaciji HŠS-a od 15. veljače 2014. godine, te Pravilnika o pojedinačnim natjecanjima u organizaciji HŠS-a od 13. travnja 2013. godine.

Članak 111.

Tumačenje ovog Pravilnika daje Izvršni odbor HŠS-a. Za sve što nije obuhvaćeno ovim Pravilnikom konačnu odluku donosi Izvršni odbor HŠS-a.

Članak 112.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu 24. studenog 2024. godine.

Predsjednik
Hrvatskog šahovskog saveza
Dr. sc Tomislav Ćorić

